

**Gemeente
Rotterdam**

Maatschappelijke Ontwikkeling
Onderwijs, Cultuur, Evenementen
Said Kasmi

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: G.N. van Bokkum
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2501-2949 - 25bo002957

Onderwerp: Restitutie Benin Bronzen aan de
republiek Nigeria

Datum: B&W 4 februari 2025

Aan de gemeenteraad

ontvangen op 19-02-2025

Op welke gronden deze brief? /Waarom nu voorgelegd?

Op verzoek van de Nigeria, hebben wij besloten om 6 objecten die onderdeel vormen van de 'Benin Bronzen' terug te geven. Hiermee handelen we in lijn met de adviezen van de '*Adviescommissie teruggave cultuurgoederen uit koloniale context*' die heeft op ons verzoek geadviseerd om de stukken onvoorwaardelijk terug te geven. Met deze brief informeren wij u over de restitutie van deze objecten.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

N.v.t.

Toelichting:

De republiek Nigeria heeft het Rijk verzocht een aantal objecten terug te geven die vallen onder de Benin Bronzen. Het betreft hier ook een aantal objecten die eigendom zijn van Gemeente Rotterdam. Wij hebben op 14 februari 2023 besloten het verzoek van de republiek Nigeria voor bindend advies voor te leggen aan de adviescommissie. De adviescommissie heeft op 11 oktober 2024 advies uitgebracht over de objecten die werden teruggevraagd.

Op 13 september 2022 heeft Nigeria een formeel verzoek tot teruggave ingediend via het ministerie van OCW en het Nationaal Museum van Wereldculturen/ Wereldmuseum Rotterdam. Nigeria verzoekt de teruggave van objecten die een belangrijke plek innemen in de geschiedenis van Benin. Het betreft objecten die gebruikt werden voor o.a. rituelen. De objecten nemen daarom een belangrijke culturele plek in, omdat die door het gebruik ervan culturele en religieuze informatie overdragen aan nieuwe generaties. Nigeria geeft aan na overdracht van het eigendom van de objecten, bereid te zijn afspraken te maken over eventuele bruiklenen, reizende tentoonstellingen of andere gezamenlijke tentoonstellingen, waardoor (een deel van) de objecten in Nederland te zien blijven.

Het koninkrijk Benin was van omstreeks 1500 tot 1897 één van de machtigste Afrikaanse koninkrijken. Benin ligt in het huidige Nigeria. De Engelsen hadden zich in de tweede helft van de 19e eeuw aan de kust van Benin gevestigd en zochten toenadering tot de Oba (de koning) om van de handel in palmolie te profiteren. De toenaderingspogingen stuitten op weerstand en leidden tot oorlog, in een poging van de Engelsen de handel af te dwingen.

De Benin Bronzen bestaan uit duizenden bronzen maskers, hoofden en reliëfs, afkomstig uit het Koninkrijk Benin. In 1897 namen Britse troepen ze mee na hun plundering van het koninklijk paleis. Via Groot-Brittannië kwamen ze in musea over de hele wereld terecht. Ook de Rijkscollectie (in beheer bij het Nationaal Museum van Wereldculturen) en Collectie Rotterdam (in beheer bij het Wereldmuseum) bevatten objecten die met Benin Stad en/of het Koninkrijk Benin in verband worden gebracht.

Nigeria vraagt reeds jaren om de teruggave van objecten die tijdens de plundering door Britse troepen zijn meegenomen. Van veel van deze objecten is op basis van herkomstonderzoek vastgesteld dat het om geroofde objecten gaat. Veel is door de Britten tijdens de plunderingen geregistreerd of gefotografeerd. In de afgelopen jaren is een kentering waar te nemen in de houding van veel landen t.a.v. koloniale roofkunst; in o.a. de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Duitsland zijn inmiddels objecten teruggegeven aan Nigeria die met de plunderingen in Benin in verband worden gebracht.

Op basis van het advies van de commissie en het onderliggende herkomstonderzoek hebben wij besloten om 6 objecten terug te geven aan de republiek Nigeria. Hiermee draagt de gemeente Rotterdam bij aan het herstellen van onrecht dat de oorspronkelijke bevolking van koloniale gebieden is aangedaan. Wij hebben aan Wereldmuseum Rotterdam gevraagd om het transport en de overdracht van de objecten namens de gemeente uit te voeren.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten